

Forsoning mellem de forskjellige Meninger, som ere blevene udtalte her i Salen, men det forekommer mig, at det var fuldstændig korrekt, naar den ærede Forslagsstiller for sit Vedkommende udtalte, at han havde stillet det, fordi han vel troede, at det var noget bedre end Lovforslagets § 1, men at i det Væsentlige vilde hans Stilling til Lovforslaget dog ikke blive nogen anden, end den var før. Under disse Omstændigheder finder jeg ingen Grund til at anbefale det ærede Medlems Ændringsforslag, da det gaar imod den Retning, som jeg i det Hele taget har havt for Øie, da jeg forelagde Lovforslaget. Det er jo nemlig Hensigten med Ændringsforslaget yderligere at begrænse Valget for Ministeriet. Det ærede Medlem anførte som Grund for Forslaget, at han antog, at Magisterkonferents i Historie og de levende Sprog ikke gav den samme Garanti for Lærerdygtighed som Doktorgraden. I mine Dine giver hverken det One eller det Andet nogen sikker Garanti for Lærerdygtighed. Ved disse Prøver kan der gives Garanti for Kundskaber, men ikke for Lærerdygtighed og endnu mindre for Dygtighed til at styre en Skole, og det er det, det fornemlig kommer an paa ved Valget af en Rektor. Til den Bemærkning af det ærede Medlem, at som Bestemmelsen nu staar i Lovforslaget, vilde det være muligt at gjøre et Bybud eller en anden U kvalificeret til Rektor — jeg veed ikke, om jeg hørte, at det ærede Medlem sagde saaledes, men Meningen var da omtrent den samme — vil jeg svare: Ja, nu have vi ogsaa den Bestemmelse, at et stikkelig Bybud, der har Indfødsret, kan blive Professor i Theologi, kan blive Professor i Statsret, kan blive hvad som helst det skal være ved Universitetet; thi der kræves ikke nogen bestemt Examen for at blive ansat i disse Stillinger; men et andet Spørgsmaal er det, om man vil vælge stikkelige Bybude til at beklæde saadanne Poster. Derfor det viste sig, at noget Saadant skete, kunde der være Grund til at klage over, at man vilde aabne Veien til saadanne Embedsbesættelser, ogsaa for Rektoraternes Vedkommende, men indtil noget Saadant viser sig, tror jeg, at det Slags Indvendinger maa agtes at betyde meget lidt; der er Ingen, der vil falde paa at foretage saadanne Admønelser, og jeg er ogsaa meget i Tvivl om, hvorvidt Vedkommende, naar han var bleven sat paa en saadan Plads, vilde befinde sig saa vel der, at han blev der. Altsaa tror jeg ikke, at der er nogen Fare paaferde i den Retning. Væsentlig Betydning har jo endnu dette Ændringsforslag derved, at det foreslaar at ombytte „Magisterkonferents i Historie eller de levende Sprog“ med „den filosofiske Doktorgrad i Historie eller de levende Sprog“. Derved vil jeg gjøre den Bemærkning, at der i Virkeligheden ikke er Noget, der kaldes saaledes; man har ikke nogen filosofisk Doktorgrad i Historie eller de levende Sprog, og det er derfor en

Inforsættelse at sige det. Man har en filosofisk Doktorgrad, der er tildelt den Vedkommende for Afhandlinger af historisk Indhold eller for Afhandlinger, som angaa de nyere Sprog, men man tjender ikke *doctores philosophiæ* i Historie eller de levende Sprog. Der er saaledes en Inforsættelse i Affattelsen, baade af det under 1 a og af det under 1 b opstillede Ændringsforslag, som i ethvert Tilfælde ikke taler anbefalende for Vedtagelsen.

Schütte: Ja, det gjør mig ondt, at Betegnelsen ikke har været korrekt. Jeg kunde ikke, da der var levet saa kort Tid, faae Leilighed til at skaffe mig Underretning om, hvorledes Sagen korrekt skulde betegnes. Med Hensyn til hvad den ærede Minister bemærkede om, at jeg skulde have nævnt Bybude, skal jeg dog tillade mig at sige, at det har jeg ikke nævnt. Men jeg nævnte Højskolelærere og Seminarister, og jeg vil tilføje, at vi have jo Exempler paa Seminarister, der mene sig værdige til selv høiere Ansættelser i Statens Tjeneste end Ansættelse som Rektor ved en lærd Skole. Jeg kunde derfor ikke anse det for aldeles umuligt, at der under visse Forhold kunde indtræde en Kombination, hvor en Minister kunde tænke paa at gjøre en Seminarist eller Højskolelærer til Rektor ved en lærd Skole, især naar man veed, at mange Mennesker her i Landet ere nær ved at mene, at en Højskolelærer er noget af det Ypperste og Fortrinligste, der findes af oplyste og lærde Folk. For ikke at spille Lidens vil jeg kun i al Korthed sige, at denne Bemærkning naturligvis paa ingen Maade skal sigte til den ærede Minister eller nogen anden Minister af samme Farve som han. Det er vel overflødig at sige, at jeg overfor de nuværende Ministre ikke vilde have nogen Betænkelse ved at gaa ind paa det foreliggende Lovforslag; men det er netop paa Grund af de menneskelige Ting Usikkerhed, at jeg har Betænkelse ved at gaa ind paa det, saaledes som det foreligger.

Da ikke Flere ønskede at udtale sig, sluttedes Forhandlingen, og man gik til Afstemning, hvorved:

1) Det principale Ændringsforslag under Nr. 1 a af Udvalgets Mindretal (Schütte) til § 1:

Paragrafen affattes saaledes:

„Afgang til Rektorater ved de lærde Skoler forbeholdes Lærere, der ere filologiske Kandidater eller polytekniske Kandidater eller have underkastet sig Magisterkonferents i Mathematik, Astronomi, Fysik eller Kemi eller have taget den filosofiske Doktorgrad i Historie eller de levende Sprog. Undtagelsesvis skulle dog, naar særegne Omstændigheder gjøre det tilraadeligt, ogsaa saadanne Mænd, der ikke fyldestgjøre nysnævnte Betingelser, men i